

pitagorovaca, a oni su razboritije od njih <to> sve uzimali.« Piše da su oni u tome prepoznavali simbol po običaju njegove škole: »Doista kažu da je vatra u sredini, djelotvorna moć iz sredine, koja hrani cijelu zemlju istjerujući njezinu hladnoću. Stoga je jedni zovu Jupitrovom kulom, kako je sam izložio u Pitagorinim izrekama, drugi Jupitrovom stražom, kao što je kod njih, a drugi opet Jupitrovim prijestoljem, kako drugi govore. Za zemlju su rekli da je zvijezda, kao da je i sama oruđe vremena.«³ Simbolički su to, dakle, mistički, alegorički, dva puta po njegovom vlastitom posvjedočenju, pitagorovci govorili, zašto ih dakle mimo istine napada filozof koji se javno izjašnjava kao onaj koji govori istinu, zašto ih progoni cjepidlačenjima?

No nije dragovoljno od njih odustao, drugo ismijavanje protiv njih pleće u 1. knjizi *O elementima*, u prvom poglavlju: »Neki prirodu uspostavljaju iz brojeva, kao neki od pitagorovaca.«

Objašnjavaju se pitagorovski brojevi [na margini]

No, jer dolazimo do brojeva i jer ćemo poslije morati ocijeniti sve primjedbe koje se odnose na brojeve, držim da će biti vrlo korisno prije ove stvari reći nešto na osnovi čega će biti jasno što su pitagorovci htjeli s tim brojevima.

Nije tajna da je to običavalo mučiti također velike muževe i da su mnogi, što više svi peripatetičari, od tada 400 godina bili uvjereni da su pitagorovci bili tako glupi filozofi da su uistinu

³ Usp. SIMP. in Ph. 7.512.10 – 15, Petrićev tekst se jako razlikuje od kritičkog izdanja: najveća je pogreška u krivom čitanju riječi ἄστρῳν kao ἀστρῳν što Petrić onda prevodi kao *antrum*, a ne kako bi trebalo kao *astrum*. Naime nema smisla da je zemlja kao špilja oruđe vremena. *Biti oruđem vremena* znači da se na temelju nje pojavljuje ili zamjećuje vrijeme. Vrijeme se, svakako, zamjećuje na temelju kretanja zvijezda, prije svega sunca. Zemlja je oruđe vremena, ako je i sama zvijezda – što u citatu jasno stoji.